

Statisztikai tájékoztató

Somogy megye, 2012/4

Tartalom

Összefoglalás	2
Demográfiai helyzet	2
Munkaerőpiac	3
Gazdasági szervezetek	4
Beruházás	6
Mezőgazdaság	7
Ipar	8
Építőipar	10
Lakásépítés	11
Turizmus	12
Közúti közlekedési balesetek	14
Bűncselekmények	15

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

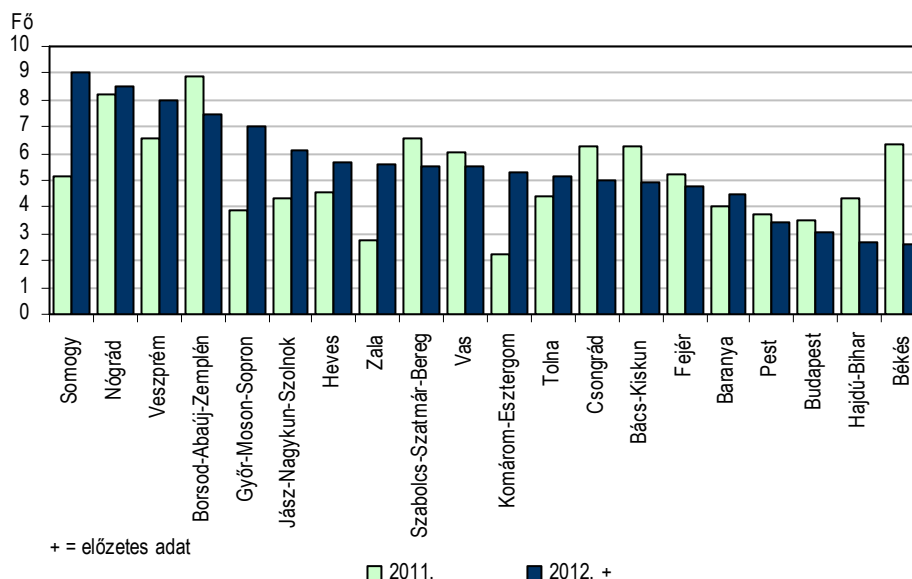
Összefoglalás

Somogy megye **népmozgalmi folyamatait** tekintve 2012-ben az élveszületések száma 1,5%-kal, a halálozásoké egy százalékkal emelkedett a megelőző évhez képest, melynek következményeként a természetes fogyás – az országos tendenciával szemben – közel fél százalékkal meghaladta a 2011. évben regisztráltat. A **munkaerőpiacon** a megfigyelésbe vont somogyi szervezeteknél az alkalmazásban állók száma – az országos csökkenéssel ellentétben – 1,3%-kal növekedett. A havi bruttó átlagkereset 5,5%-os gyarapodása felülmúlta az országos emelkedést. A nyilvántartott álláskeresők száma a decemberi zárónapon 5,7%-kal volt több mint egy évvel korábban. A **gazdasági szervezetek** száma az országos átlagot meghaladóan, de mégis csekély mértékben, 1,3%-kal bővült. A somogyi székhelyű szervezetek új **beruházásainak** teljesítményértéke folyó áron számítva 24%-kal esett vissza, míg országosan kisebb arányú, 5,9%-os csökkenés következett be. A megye **mezőgazdaságában** az előzetes adatok szerint a búza termésátlaga 5,5%-kal növekedett, míg a kukoricáé kétötödével visszaesett. Az állatállomány alakulását öt éves időszakra vizsgálva a szarvasmarhák száma gyarapodó, míg a sertéseké csökkenő tendenciát mutatott. A 4 főnél többet foglalkoztató **ipari** vállalkozások megyei telephelyein a termelés volumene 11%-kal csökkent. A legalább 50 főt foglalkoztató, somogyi székhellyel rendelkező gazdasági szervezetek által létrehozott ipari termelési érték összehasonlító áron 16%-kal bizonyult kevesebbnek az egy évvel korábbinál. Az **építőipar** teljesítménye volumenében 12%-kal maradt el az előző év azonos időszakában elért produktumától. A **lakásépítés** terén több évi zuhanás után 10%-os pozitív elmozdulás mutatkozott, bár az építkezések több mint kétharmada Balaton-parti településekre koncentrált. A **kereskedelmi szálláshelyeken** a vendégek és a vendégéjszakák száma 6, illetve 7%-kal bővült, a bruttó árbevétel pedig az országos átlagot meghaladó mértékben, 8%-kal múlta felül a 2011. évit. A **személy sérüléssel közlekedési balesetek** száma 8,1%-kal mérséklődött ugyan, de a baleseti okok között az ittasság előfordulásának gyakoriságával Somogy a második a megyék között. A **bűncselekmények** számában nem történt érdemi változás 2011-hez képest, a százezer lakosra jutó bűnesetek számában Somogy nagyon kedvezőtlen mutatóval a harmadik helyet foglalta el az országos rangsorban.

Demográfiai helyzet

A demográfiai mutatók az előzetes adatok tükrében felemás képet festenek a megyéről. Egyrészt öröndetes, hogy 2012-ben az előző évhez képest emelkedett az élveszületések száma, mellette azonban a halandóság is fokozódott, azon belül pedig az egy éven aluli gyermekek halálozásának száma drasztikusan megugrott.

Az előzetes adatok szerint 2012-ben 2550 gyermek **született** Somogyban, 1,5%-kal több mint egy évvel korábban. A **halálozások** számának 2009 óta tartó folyamatos csökkenése megtorpant, 2012-ben ugyanis az előző évhez képest egy százalékkal többen, 4500-an veszítették életüket a megye lakosai közül. (Országosan is a somogyihoz hasonló tendenciák érvényesültek: 2012-ben 2,6%-kal több gyermek született, de a halálozások száma is fél százalékkal magasabb volt, mint a bázisidőszakban.) A növekvő születés- és halálozásszám következményeként a **természetes fogyás** (-1950 fő) 0,4 százalékkal meghaladta a 2011. évben regisztráltat. Somogyban 2012-ben háromnegyedével több (szám szerint 23) egy éven aluli csecsemő halálozott el, mint egy évvel korábban. (Országosan ugyanekkor jóval kisebb mértékben, mindössze 1,6%-kal emelkedett a hasonló korúaknál bekövetkezett halálozások száma.) Míg 2011-ben ezer élve született gyermek közül 5,2 csecsemő halt meg egy éves kora előtt, addig 2012-ben már 9. (Az országos átlag mindkét évben 4,9 ezrelék volt.) A megyék **csecsemőhalálozási** mutatói alapján összeállított rangsorban Somogy a legrosszabb pozíciót tudhatta magáénak, míg a legalacsonyabb értékkel (2,6 ezrelék) Békés megye rendelkezett.

Az ezer élveszülöttre jutó csecsemőhalálozások számának alakulása

A **házasságkötések** számának csökkenő tendenciája tovább folytatódott 2012-ben is. Az év folyamán megkötött 950 házasság közel 3%-kal bizonyult kevesebbnek az előző évinél. (Ezzel szemben országosan kismértékű – egy százalék körüli – növekedést regisztráltak.)

Munkaerőpiac

Az évközi intézményi adatgyűjtés szerint – amely a megyei székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások, létszámkorlát nélkül a költségvetési intézmények, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek alkalmazottaira vonatkozik – mind a foglalkoztatotti létszámban, mind az átlagkeresetekben növekedés következett be 2012-ben. A megfigyelésbe vont somogyi szervezeteknél 69 541 fő **alkalmazásban állót** regisztráltak, a megelőző évhez képest 1,3%-kal többet. (Országosan ezzel ellentétes irányú változás történt, átlagosan 0,6%-kal fogyatkozott az alkalmazottak köre.) Az öt vagy több főt foglalkoztató somogyi **vállalkozások**nál 1,6%-os növekedést követően 44 035-en álltak alkalmazásban. A **költségvetési intézmények**nél 0,3%-kal többet (23 677-en) szerepeltek az állományi létszámban. A **nonprofit** és egyéb nem nyereségérdekelt szervezeteknél 1828 dolgozót tartottak nyilván. A teljes alkalmazotti állományból a fizikai munkakörűek száma 2,5%-kal nőtt, ezzel szemben a szellemieké 0,4%-kal csökkent a bázisidőszakhoz képest. Az összetételt tekintve a fizikaiak hattizedes arányt képviseltek. A teljes munkaidős foglalkoztatottak 63 317 fős száma az összlétszám 91%-át tette ki.

A 2012. évben a **havi bruttó átlagkereset** 177 125 Ft volt Somogyban, 5,5%-kal magasabb, mint a megelőző évben. (Nemzetgazdasági szinten a 222 990 Ft-os bruttó kereset 4,6%-kal haladta meg a 2011. évi összeget.) A somogyi versenyszférában 9,4%-kal, 181 955 Ft-ra nőtt az alkalmazottak keresete. Ezzel ellentétben a költségvetési szervezeteknél 1,6%-kal kevesebbet (169 008 Ft-ot) fizettek, mint egy évvel korábban. A nonprofit szféra 167 250 Ft-os átlagkeresete 8,7%-kal haladta meg a bázisidőszakit. Az ezer fő felett foglalkoztató **gazdasági ágakat** vizsgálva az átlagában legjobban fizető terület a szállítás, raktározás (320 651 Ft) volt, majd a vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmegsejtés (223 994 Ft) és a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás (219 155 Ft), következett a sorban. A legalacsonyabb kereseteket a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (127 964 Ft), illetve a humán-egészségügyi, szociális ellátás (132 550 Ft) ágakban fizették ki. A somogyi foglalkoztatottak – családi kedvezmény nélkül számított – **havi nettó**

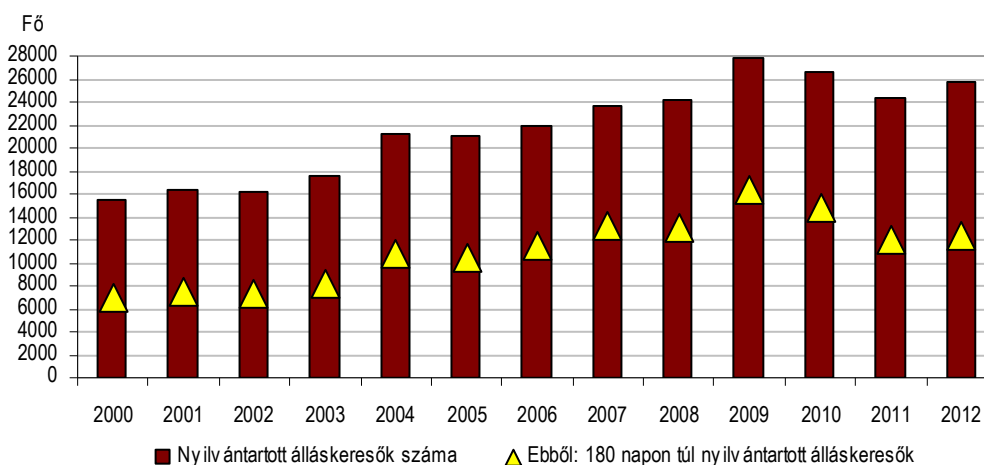
átlagkeresete nominálisan 0,9%-kal (115 122 Ft-ra) emelkedett, ezen belül a fizikai dolgozóké 2,1%-kal (87 395 Ft-ra) csökkent, míg a szellemi foglalkozásúaké 5,0%-kal (154 106 Ft-ra) nőtt. (Országos átlagban 2,0%-kal, 144 040 Ft-ra emelkedett az alkalmazottak nettó átlagkeresete.)

A **munkaerő-felmérés** 15–74 éves népességre vonatkozó adatai alapján 2012 IV. negyedében Somogyban 4,6 ezer fővel (4,1%-kal) növekedett a foglalkoztatottak száma a megelőző év azonos időszakához képest, így 116,3 ezer főre emelkedett a létszámuk. Munkanélkülit 10,5 ezer főt írtak össze, 21%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. Ezen létszám alapján 8,3%-os munkanélküliségi rátát számítottak, 2,3 százalékponttal alacsonyabbat, mint 2011 utolsó negyedében. A somogyi mutató 2,4 százalékponttal kedvezőbb az országos átlagnál. A gazdaságilag inaktívak csoportja 3,6%-kal, 116,4 ezer főre mérséklődött. Ezek a munkaerő-piacon nem szereplő személyek a vizsgált korcsoport népességének közel felét tették ki.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat nyilvántartásában a 2012. decemberi zárónapon 25 682 Somogy megyei **álláskereső** szerepelt, 1391 fővel (5,7%-kal) több, mint egy évvel korábban. A dél-dunántúli régión belül Baranyában ugyan csak kismértékben (0,7%-kal), de csökkent, Tolnában viszont 6,9%-kal növekedett az állást keresők létszáma. (Az ország egészében 3,1%-kal több állástalant tartottak nyilván, mint egy évvel korábban.) A **tartósan**, több mint egy éve megszakítás nélkül a megyei nyilvántartásban szereplők száma 25%-kal (7255 főre) emelkedett. Ez a csoport a teljes állomány 28%-át tette ki. A 25 év alatti korosztályból 3826 fiatal keresett munkát, ők az összlétszám 15%-át képviselték. Az álláskeresők listáján 2792 **pályakezdő** szerepelt, 21%-kal több, mint 2011 decemberében. Érettségivel 36, szakmunkás-képző, illetve szakiskolai bizonyítvánnyal 22, felsőfokú végzettséggel 3,6%-uk rendelkezett.

2. ábra

A nyilvántartott álláskeresők számának alakulása, december

Az **ellátások** közül álláskeresési, illetve vállalkozói járadék kifizetése a zárónapon 2524 személynek volt folyamatban, az ellátásban érintett december havi bruttó létszám pedig 3605 főt tett ki. Ezen személyek egy főre eső átlagos havi ellátása 61 447 Ft volt. Álláskeresési segélyben a zárónapon 295-en részesültek.

A 2012. decemberi zárónapon 416 **üres álláshelyre** vártak jelentkezőket a munkáltatók. Egy betöltetlen pozícióra mintegy 62 regisztrált álláskereső jutott.

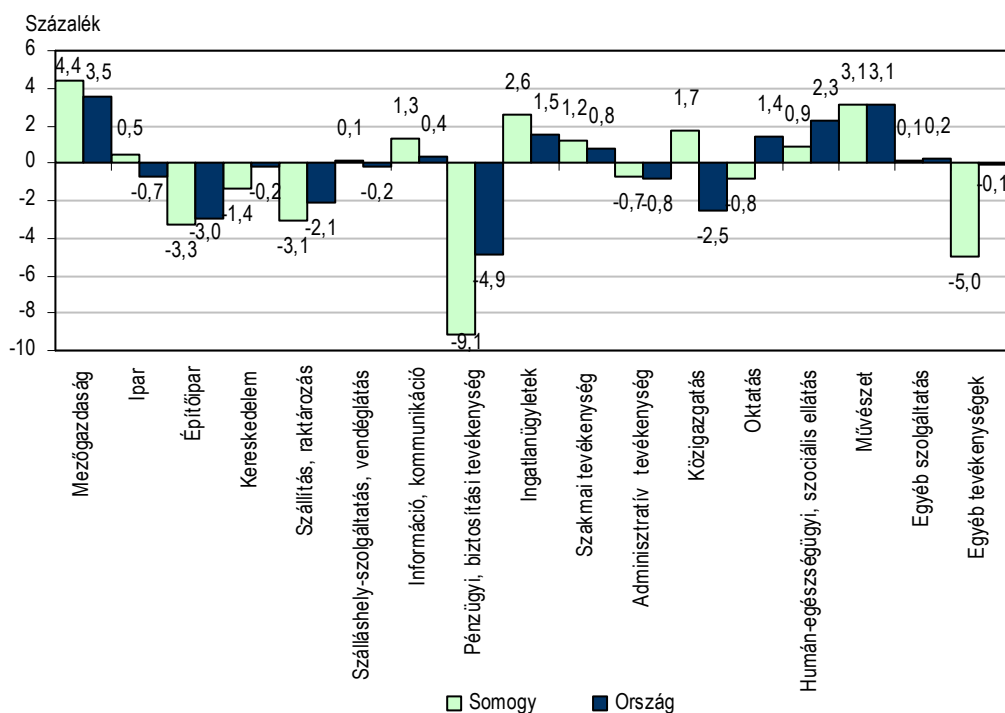
Gazdasági szervezetek

2012. december 31-én több mint 60 ezer megyei székhellyel rendelkező **gazdasági szervezetet** tartottak nyilván Somogyban. Számuk egy év alatt csekély mértékben, 1,3%-kal bővült, az országos növekedéshez (0,9%) hasonlóan. Főtevékenységük alapján a legnagyobb

számbeli növekedés a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, míg a legnagyobb fogyás a pénzügyi, biztosítási tevékenység területén történt az előző év azonos időszakához képest. Az országos tendencia a somogyihoz hasonlóan alakult, bár ott az egyéb tevékenységgel és a pénzügyi, biztosítási tevékenységgel foglalkozó regisztrált szervezetek száma kisebb mértékű visszaesést szenvedett el.

3. ábra

A regisztrált gazdasági szervezetek számának változása gazdasági áganként, 2012. december 31.
(2011. december 31-hez viszonyítva)

Somogyban a regisztrált szervezetek 92%-a vállalkozásként került bejegyzésre, a megyei 55 ezret meghaladó vállalkozásszám az országos állomány 3%-át jelentette. Gazdálkodási formájukat tekintve 79%-os arányban egyéniként, 21%-ban pedig társas formában szerepeltek a nyilvántartásban. Előbbiek száma közel másfél, míg utóbbiaké alig egy százalékos növekedést mutatott a 2011. december 31-i adatokhoz képest.

A bejelentett, közel 44 ezer **egyéni** vállalkozás a munkavégzés jellegét tekintve 43–31–26%-os arányban mellékfoglalkozásban, főfoglalkozásban, valamint nyugdíj mellett folytatta tevékenységét. A megyei székhelyű egyéniek valamivel több mint kétötödét (41%) a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat nemzetgazdasági ágba sorolták, emellett jelentős részük a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (18%) és az ingatlanügyletek (10%) főtevékenységi körbe tartozott.

A somogyi vállalkozások egyötödét képviselő **társas** formában működők száma 2012. év végén megközelítette a 11 500-at. Ezen belül 99%-ukat kisvállalkozásként (50 fő alatti) jelentették be, a közép- (50–249 fős) és nagyvállalkozásokból (250 fő felettiek) 93-at, illetve 18-at regisztráltak. Legnagyobb arányban (22%) a kereskedelem, gépjárműjavítás nemzetgazdasági ágban regisztráltatták cégüket, de meghatározónak bizonyult még a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (13%) és az építőipar (10%) területe is.

2012 decemberének végére 1,8%-kal emelkedett a megyei székhelyű nonprofit szervezetek száma a bázisidőszakhoz képest. A több mint 4100 szervezet közel felét az egyéb szolgáltatás, negyedét az ingatlanügyletek, ötödét pedig a művészet, szórakoztatás, szabadidő ágazatba sorolták.

Költségvetési és társadalombiztosítási szervezetből több mint 700-at, egyéb szervezetből 43-at regisztráltak Somogyban.

1. tábla

A regisztrált gazdasági szervezetek számának alakulása, december 31.

Gazdálkodási forma	2011.	2012.	
	száma	2011. december 31. = 100,0	
Gazdasági társaság	10 942	11 038	100,9
Ebből:			
korlátolt felelősségű társaság	7 232	7 574	104,7
részvénytársaság	99	102	103,0
közkereseti társaság	126	114	90,5
betéti társaság	3 472	3 232	93,1
egyéni cég	13	16	123,1
Szövetkezet	102	99	97,1
Egyéb társas vállalkozás	323	317	98,1
<i>Társas vállalkozás összesen</i>	11 367	11 454	100,8
<i>Egyéni vállalkozás^{a)}</i>	43 333	43 920	101,4
Vállalkozás összesen	54 700	55 374	101,2
Költségvetési és társadalombiztosítási szervezet	717	722	100,7
Nonprofit szervezet	4 039	4 123	102,1
Egyéb szervezet	47	43	91,5
Gazdasági szervezet	59 503	60 262	101,3

a) A megnevezés a 2012. májustól hatályos Gazdálkodási Forma Osztályozás szerint: Önálló vállalkozó.

Somogyban a vállalkozási aktivitási mutató – az ezer lakosra jutó vállalkozások száma alapján – 2012. december 31-én 177 volt, mely meghaladta az országos 168-as mutatóértéket.

Beruházás

A Somogy megyei székhelyű, 4 fő felett foglalkoztató vállalkozások, létszámhatár nélkül a költségvetési szervek és a megfigyelt nonprofit szervezetek 2012-ben új **beruházásokra** 48 milliárd Ft-ot fordítottak, mely összeg az országos teljesítményérték 1,6%-át tette ki. A bázisidőszakhoz képest, folyó áron számítva is jelentős, 24%-os visszaesés történt. (Országosan a beruházásérték nominálisan 5,9%-kal maradt el az előző év azonos időszakától.) A megyében egy lakosra 152 ezer Ft beruházási összeg jutott, az országos átlag (308 ezer Ft) fele, a 19 megye átlagának (240 ezer Ft) is alig kétharmada. A megyék rangsorát Győr-Moson-Sopron vezette, mutatószáma az országosénak közel háromszorosa, a somogyinak pedig majdnem hatszorosa volt. A lista 15. helyét foglalta el Somogy, Tolna három, Baranya négy pozícióval előzte meg.

Anyagi-műszaki összetétel szerint a somogyi beruházásérték 55%-át épületekre és egyéb építményekre fordították. Gépek és berendezések, valamint járművek belföldi beszerzése 20%-os, míg azok importja 22%-os hányadot képviselt. Ültetvények, erdők, tenyész- és ígás állatok beszerzése az összes beruházásérték 2,7%-át tette ki.

A **nemzetgazdasági ágak** közül az iparban aktiválták a beruházások legnagyobb hányadát (31%-át), értékben 14,8 milliárd Ft-ot. Jelentős beruházások történtek még a szállítás, raktározás (8,4 milliárd Ft) valamint a mezőgazdaság (7,9 milliárd Ft) ágakban, melyek 18, illetve 16%-os arányt képviseltek a megye összes teljesítményértékében.

Mezőgazdaság

A fontosabb növényi kultúrák 2012. évi **előzetes terméseredményeit** tekintve Somogyban a **búza** betakarított területének 2,4%-os csökkenése és termésmennyiségének (207,4 ezer tonna) 3,1%-os növekedése következtében a hektáronkénti termésátlag 5,5%-kal emelkedett.

Kukoricát közel négytizedével kevesebbet (345,1 ezer tonna) takarítottak be az előző évhez képest. A terület 2,7%-os fogyatkozása mellett a termésátlag a termésmennyiséggel azonos mértékben csökkent.

A **cukorrépa**-termés (118,3 ezer tonna) 12%-kal alatta maradt a 2011. évinek, annak ellenére, hogy a terület 18,4%-kal bővült. A termésátlag egynegyedével visszaesett.

Napraforgóból közel másfélszer nagyobb területről csak egynegyedével nagyobb termésmennyiséget (47,5 ezer tonnát) takarítottak be, így a termésátlag 14%-kal mérséklődött.

Repceből 2011-hez képest bő egyharmadával nagyobb termésmennyiséget (48,2 ezer tonnát) raktározta be úgy, hogy a terület kismértékben bővült, a termésátlag pedig több mint háromtizedével nőtt. **Lucernaszénából** (8,7 ezer tonna) az előző évinél 1,7%-kal nagyobb termésmennyiséget gyűjtöttek be. A betakarított terület kétötödével, a termésátlag pedig egyharmadával növekedett.

A **burgonya** betakarított mennyisége (12,7 ezer tonna) 2,4%-kal kevesebb volt az előző évinél, a termésátlag pedig 14%-kal visszaesett.¹

2. tábla

A fontosabb növények terméseredményei, 2012*

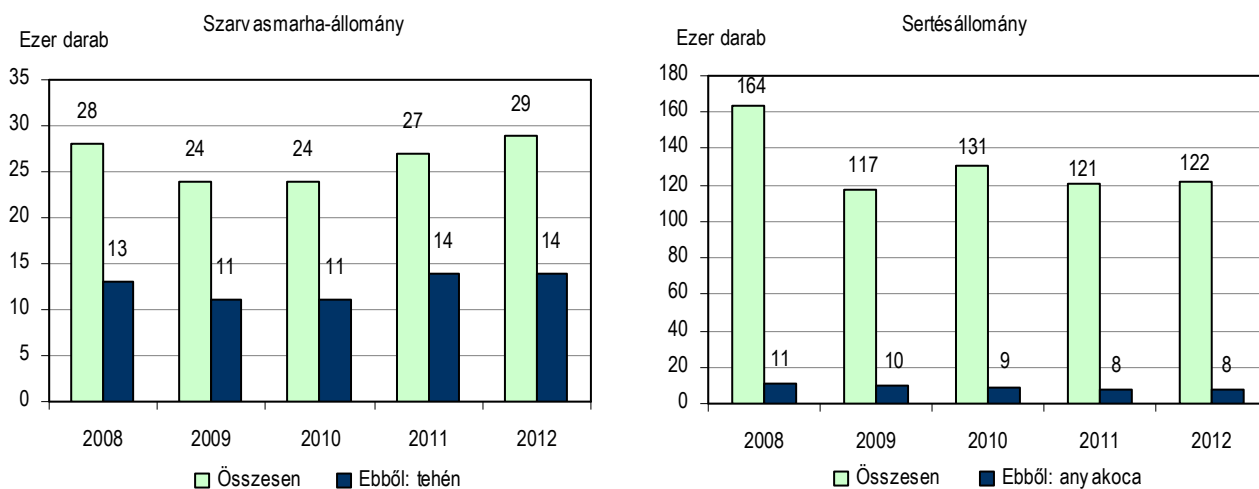
Megnevezés	Betakarított terület, ha			Termésátlag, kg/ha		
	Somogy	Dél-Dunántúl	Ország	Somogy	Dél-Dunántúl	Ország
Szám szerint						
Búza	47 103	143 753	1 063 485	4 400	4 760	3 740
Kukorica	109 027	301 163	1 190 012	3 170	3 440	3 980
Cukorrépa	3 030	5 224	17 203	39 040	39 100	44 100
Napraforgó	22 945	66 659	606 628	2 070	2 210	2 150
Repce	16 985	36 052	167 300	2 840	2 980	2 400
Lucernaszéna	2 219	10 138	128 028	3 920	4 360	3 360
Burgonya	686	1 069	24 534	18 520	17 400	20 270
Előző év = 100,0						
Búza	97,6	103,8	108,8	105,5	102,6	89,0
Kukorica	97,3	95,7	96,7	60,5	53,3	61,2
Cukorrépa	118,4	102,8	113,5	74,6	71,3	78,0
Napraforgó	148,2	108,6	104,7	86,3	81,9	90,7
Repce	103,4	102,1	71,5	131,5	119,2	106,7
Lucernaszéna	140,9	92,0	103,0	133,8	88,8	75,0
Burgonya	75,9	117,7	117,0	85,5	86,1	78,4

*Előzetes adatok.

Az **állatállományok** vonatkozásában Somogy megye gazdaságaiban 2012 decemberében 29 ezer szarvasmarhát és 122 ezer sertést regisztráltak, ami az egy évvel korábbi állatlétszámokhoz képest a szarvasmarhák esetében nagyobb arányú növekedést jelentett, mint a sertéseknél. Az anyaállatok száma 2011 decemberéhez viszonyítva mindkét állatfajnál változatlan maradt. A szarvasmarha-állomány növekedése az év során folyamatos volt, míg a sertéseknél inkább ingadozás volt jellemző. Mindezzel együtt több év tendenciája a szarvasmarháknál stagnálást, a sertéseknél csökkenést mutatott.

¹ A termésátlag-adatok a szántóföldre vonatkoznak, míg a termésmennyiségekben a konyhakertben, valamint köztes- és másodvetések területéről betakarított termés is benne van.

Állatlétszámok, december 1.

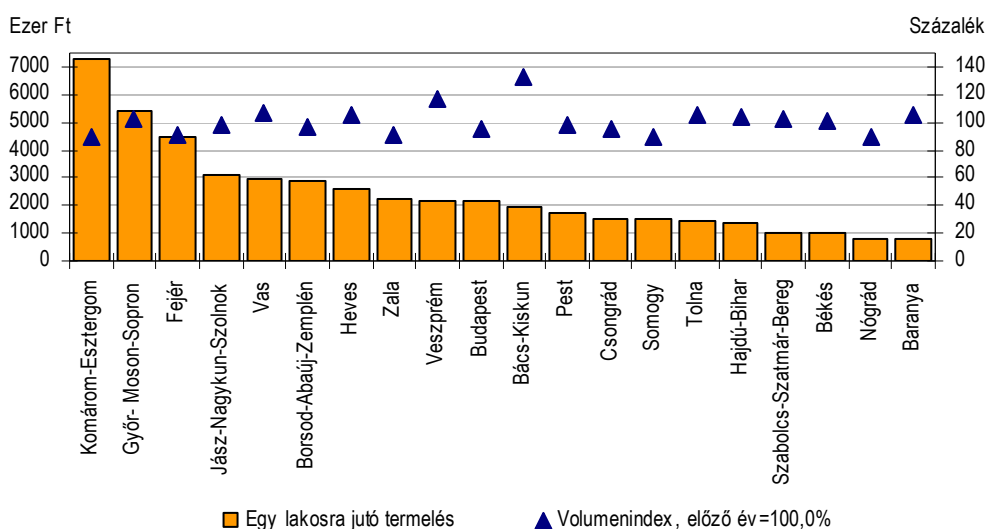

2012. december 1-jén a somogyi állatállománynak még 25 ezer darab **juh** és 458 ezer darab **tyúkféle** is részét képezte. Az előbbieket száma 2011 végéhez képest valamelyest mérséklődött, míg az utóbbiaké alig változott. Ezzel együtt hosszú távon a juhok számát stagnálás, a tyúkfélékét pedig csökkenés jellemezte.

Ipar

2012 január–decemberében a Somogy megyében telephellyel rendelkező **4 főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások** 467,2 milliárd forint termelési értéket állítottak elő. Ez összehasonlítva áron számítva 11%-kal bizonyult kevesebbnek, mint az előző év hasonló időszakában. Ugyanakkor Tolna megye 6,0, Baranya pedig 5,1%-kal növelni tudta ipari termelését, ezáltal a régióban végbemenő volumencsökkenés (2,1%) mértéke az országoshoz (1,7%) hasonlóan alakult. A vizsgált időszakban a megyék közül mindössze kettőben (Veszprém és Bács-Kiskun) figyeltek meg 10% fölötti volumennövekedést, nyolcban pedig az alatti. A többi 9 megyében csökkenés történt, melynek mértéke háromban is elérte a 10%-ot.

Az ipari termelés egy lakosra jutó értéke és volumenindexe, 2012*

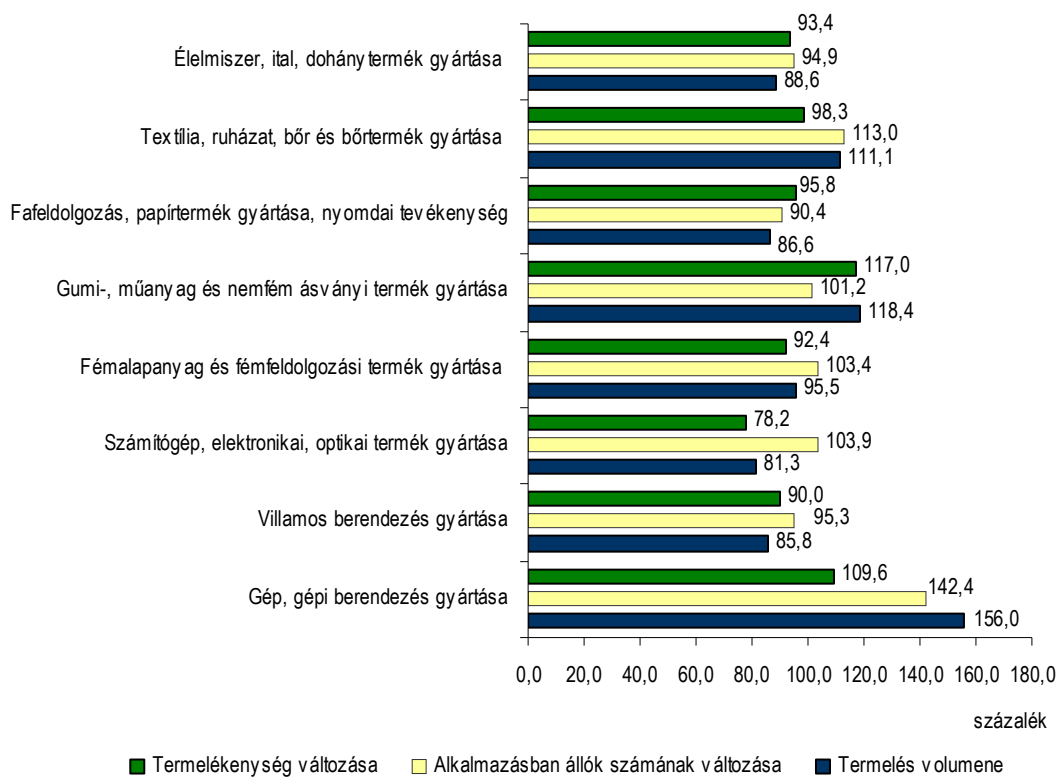
* A 4 fő feletti létszámot foglalkoztató vállalkozások telephely szerinti adatai.

Somogyban az **egy lakosra jutó ipari termelés** 1483 ezer Ft-os értéke az országos átlag 64%-át tette ki. Ezzel a fajlagos mutatójával Somogy – a fővárost is számba vevő csökkenő megyei rangsorban – a 14. helyet foglalta el.

2012-ben csökkenő teljesítményről adtak számot a **somogyi székhelyű, legalább 50 főt foglalkoztató vállalkozások** is. Az ide tartozó 57 szervezet valamennyi magyarországi telephelyén összesen 541,4 milliárd forint értékű termelési értéket realizáltak, összehasonlító áron számítva 16%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál. (Ehhez képest országosan mindössze 1,8%-os volumencsökkenést regisztráltak.) A somogyi székhelyű adatszolgáltatói kör ipari tevékenységének nettó árbevétele 541,2 milliárd forintot tett ki, volumenében 16%-kal maradt el az előző évitől. Az összes értékesítésen belül 87%-os részesedéssel bíró export összehasonlító áron közel 17, míg a jóval kisebb súlyú belföldi eladások 11%-kal bizonyultak kevesebbnek, mint 2011-ben.

6. ábra

A feldolgozóipari szervezetek termelésének főbb mutatói, 2012*
(előző év = 100,0)

* A legalább 50 főt foglalkoztató szervezetek székhely szerinti adatai.

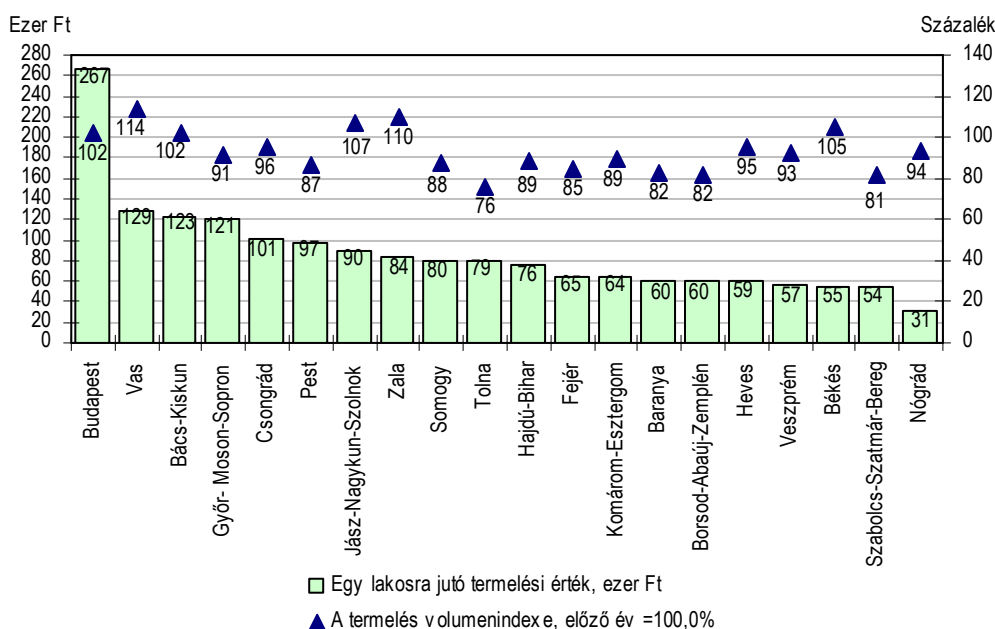
A somogyi székhellyel rendelkező, a víz- és hulladékgazdálkodás nélkül számba vett iparban tevékenykedő cégek döntő többsége (98%-a) a **feldolgozóipar** valamely ágazatában volt érdekelt. E nemzetgazdasági ág 2012. évi termelési és értékesítési volumene egyaránt 16%-kal elmaradt az előző évi bázisszinttől. A megfigyelt feldolgozóipari szervezetek termékeik 87%-át a külföldi piacokon értékesítették. Az élelmiszer, ital, dohánytermékek gyártásával foglalkozó vállalkozások számára továbbra is a hazai piac jelentette a biztos jövedelmet, értékesítésük négyötöd részben belföldön valósult meg. Ezzel szemben a megyei feldolgozóipar termelési értékének 85%-át adó gépipar két legjelentősebb ágazata közül a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártásában 96%, míg a villamos berendezés gyártásban 88% volt a kivitel aránya.

Építőipar

A **somogyi székhelyű, 4 főnél többet foglalkoztató építőipari szervezetek** 2012. évben 25,2 milliárd Ft **termelési értéket** hoztak létre, összehasonlításon számítva 12,3%-kal kevesebbet az egy évvel korábbinál. Országosan a hasonló gazdálkodói körben a termelés volumenének csökkenése ennél jóval kisebb mértékű (4%-os) volt. Mindössze 5 megyében figyeltek meg növekvő termelést, a többit bázisszinthez közeli vagy az alatti termelési volumen jellemezte. A Dél-Dunántúl megyei közül (és emellett országosan is) a legnagyobb mérvű teljesítmény visszaesést a tolnai székhellyel bejegyzett építőipari vállalkozások szenvedték el. Az egy főre jutó építőipari termelés értéke Somogyban 80 ezer Ft-ot tett ki, mely az országos átlag 71%-át jelentette és közel megegyezett a főváros nélkül számított átlaggal (81 ezer). A régió másik két megyéjét tekintve a népességarányos termelés értéke Tolnában megközelítette Somogyét, Baranyában viszont annak mindössze háromnegyedét tette ki. A somogyi fajlagos összeg egyébként az ország megyéinek – fővárost is számba vevő – csökkenő rangsorában a 9. helyet foglalta el.

7. ábra

Az építőipari szervezetek termelésének egy lakosra jutó értéke és volumenindexe, 2012

Az építőipari szervezetek főtevékenységük alapján meglehetősen eltérő teljesítményt nyújtottak a három kiemelt ágazatban. Az **épületek építése** és az **egyéb építmény építése** ágazatokba sorolt szervezetek a megyei építőipari kibocsátás 27 és 38%-át hozták létre, míg a **speciális szaképítés** ágazatba tartozók annak 35%-át. Az előbbi két ágazat teljesítménye 16, illetve 22%-kal csökkent, míg az utóbbi 6%-kal erősödött a vizsgált időszakban.

Építménycsoportok szerint a megyei termelés visszaesése a 36%-os arányt képviselő épületek építése körében viszonylag csekélyebb mértékű (6,6%) volt, míg a nagyobb hányadot kitevő egyéb építmények kivitelezése vonatkozásában a produktum 15%-kal csappant meg.

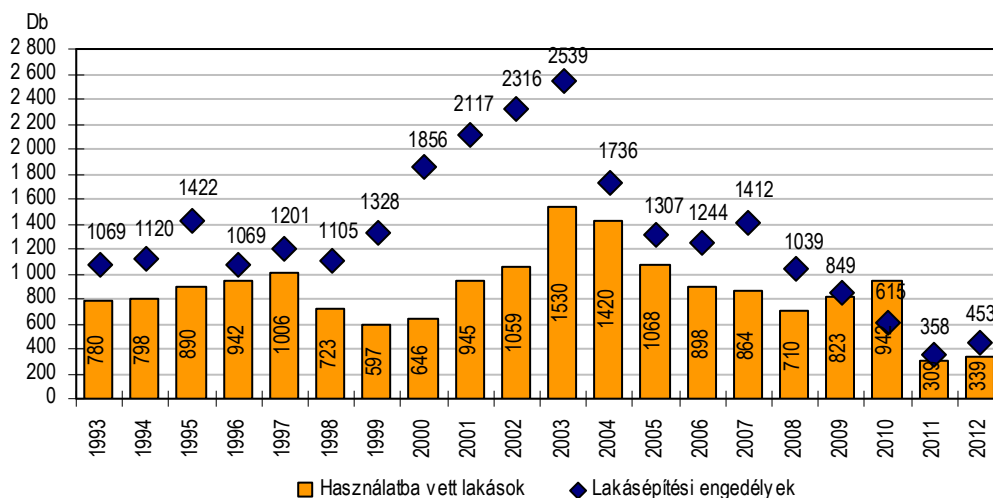
A megyei székhelyű építőipari szervezetek 2012-ben 22,3 milliárd Ft értékben szerződtek **új munkákra**, ez volumenében 14%-kal maradt el a megelőző évitől. A **december 31-i** – 3 milliárd Ft körüli – **szerződésállományuk** összehasonlításon számítva 42%-kal múlta felül a 2011. év végét. A szerződések döntő hányada (91%-a) egyéb építmények kivitelezésére vonatkozott, volumenük közel megnégyszereződött a 2011. év végén regisztrálthoz képest. A jóval kisebb hányadot jelentő épületek építésére vonatkozó megbízások értéke viszont drasztikusan (négyötödével) visszaesett.

Lakásépítés

Somogy megyében az évtizedes mélypontot jelentő 2011. év után 2012-ben emelkedést regisztráltak a lakásépítések terén. Új lakásra 339 **használatba vételi engedélyt** bocsátottak ki az építési hatóságok, 10%-kal többet, mint egy évvel korábban. **Építési engedélyt** 221 lakóépületben 453 lakásra kaptak az építetők, a bázisidőszakhoz képest 27%-kal nagyobb számban. A régió belül Baranyában az új lakások 23%-os, az építési engedélyek 44%-os csökkenést követően alulmúlták a somogyi mutatókat. Tolnában a használatba vételi engedélyek száma a nagyon alacsony bázishoz képest lényegében nem változott, építési engedélyt viszont 38%-kal kevesebbet adtak ki. Országos átlagban mindkét mutatószám csökkent, az új lakásoké 17%-kal, az építési engedélyké 15%-kal.

8. ábra

A használatba vett lakások és a lakásépítési engedélyek számának alakulása

A Somogy megyei lakások több mint kétharmad része Balaton-parti településeken épült fel. A legtöbb új lakást Siófokon adták át (120-at), öttenel többet, mint a bázisidőszakban. A Kaposváron birtokba vett 71 új otthon mintegy háromszorosa az egy évvel korábbinak. A Balaton-parton Zamárdi és a vele szomszédos Szántód is kedvelt célpontja volt ingatlan létesítésnek, 30 illetve 28 használatba vételi engedélyt adtak ki ott a tulajdonosoknak.

Az új lakások **építetői** többségükben természetes személyek voltak (200), ők átlagosan 112 m² alapterületű otthonokat hoztak létre. Vállalkozások 138 esetben töltötték be ezt a szerepet, és lényegesen kisebb, átlagosan 62 m²-es lakásokat alakítottak ki. Önkormányzatok, központi költségvetési szervek egyetlen alkalommal sem vállaltak beruházói feladatokat építkezésnél. A **kivitelezőket** tekintve a jogi személyiségű gazdasági társaságok voltak a legaktívabbak, 171 építkezésen azok dolgoztak, míg egyéni vállalkozások 147 lakásnál tevékenykedtek. Lakossági házilagos formában mindössze 14, egyéb jogi személyiség nélküli gazdasági társaság közreműködésével 7 lakás készült el. A felépült lakások terveiben **építési célként** legtöbbször, 189 alkalommal saját használatot jelöltek meg, 149 lakást értékesítésre, míg egyet szolgálati használatra szántak. A saját használatra épített otthonok alapterülete lényegesen nagyobb, átlagosan 118 m²-es volt, míg az eladásra készülteké csak 59 m². A lakáspiacon jelentkező szerény kereslet a megye jól körülhatárolható területére irányult, hiszen az eladási célú ingatlanok 85%-a Balaton-parti településeken épült fel. **Építési forma** szerint a lakások több mint felét, 175-öt családi házban hozták tető alá, 160-at többszintes, többlakásos épületben, 4-et pedig csoportházban. A lakások 87%-át új lakóépületben építették meg.

A Somogyban elkészült összes lakás átlagos alapterülete 92 m²-t tett ki. A leggyakoribb alapterületi kategóriába, a 40,0–59,9 m²-esbe 81 lakás tartozott, míg a következő, 66 lakást magába foglaló kategória a jóval nagyobb, 100,0–149,9 m²-es volt. Szobaszám szerint hasonló számban készült két- (96) és háromszobás (94) otthon, míg négyszobásokból 67-et vettek

birtokba tulajdonosaik. Közműves csatornahálózatba a felépült lakások 95%-át kötötték be, a fennmaradókat házi csatornával látták el. Vezetékes gázhálózatra az új otthonok 84%-a csatlakozott rá, bár ezek közül 13 lakásban nem használták fűtésre ezt az energiaforrást. Ezzel együtt is a gázzal történő fűtés volt a leggyakoribb, de az új ingatlanok 14%-ában szilárd tüzelőanyagot használtak.

Az év során 48 **lakásmegszüntetés**re került sor. Az okok között avulás 29, új lakásépítési szándék 14 esetben szerepelt.

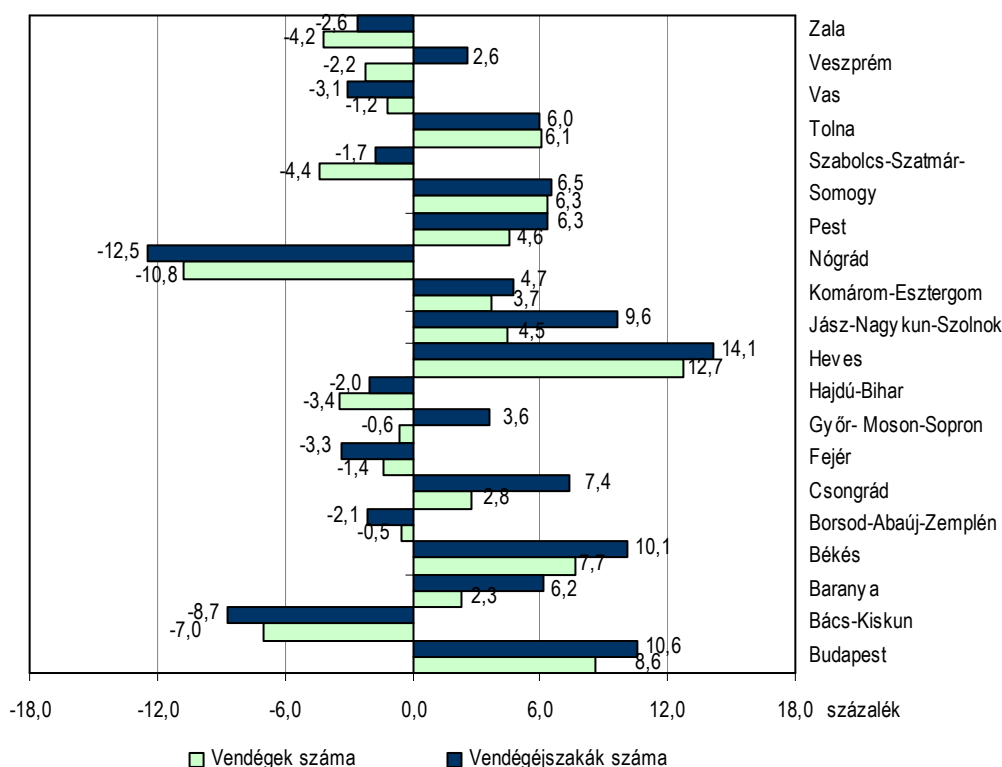
Az **üdülők** állománya a vizsgált időszakban 151-gyel bővült a megyében, három kivételtől eltekintve Balaton-parti települések gyarapodtak ilyen épületekkel. Az építések legkedveltebb helyszíne ennél az ingatlantípusnál is Siófok volt, az üdülők döntő többsége (116) ott létesült. Építési célként többségében az értékesítés (109), kisebb számban a saját használat (37), és néhány esetben a bérbeadás (5) szerepelt a dokumentációkban. Az eladási, illetve bérbeadási cél esetében az építtető vállalkozások voltak (114), a saját használatra készült 37 üdülőnél pedig természetes személyek. A kivitelezést 116 alkalommal jogi személyiségű gazdasági társaságok végezték el, további 24 esetben pedig egyéni vállalkozások kaptak erre megbízást. Az üdülőegységeket általában téli használatra is felkészítették, mindössze nyolc maradt fűtési lehetőség nélkül.

Turizmus

Somogy megye kereskedelmi szálláshely-mutatói a 2012. évben kedvezőbben alakultak az előző évihez képest. A vendégforgalomban 2012. január–decemberében lezajlott változások összességében az ország 8 megyéjében kedvezőtlennek, 9-ben pozitív irányúnak, míg a maradék kettőben felemásnak bizonyultak. A vendégek és a vendégéjszakák számának változását tekintve a legnagyobb arányú visszaesés Nógrád és Bács-Kiskun megyében következett be, míg Heves és Békés megyében a vizsgált értékek jóval felülmúlták az előző évit.

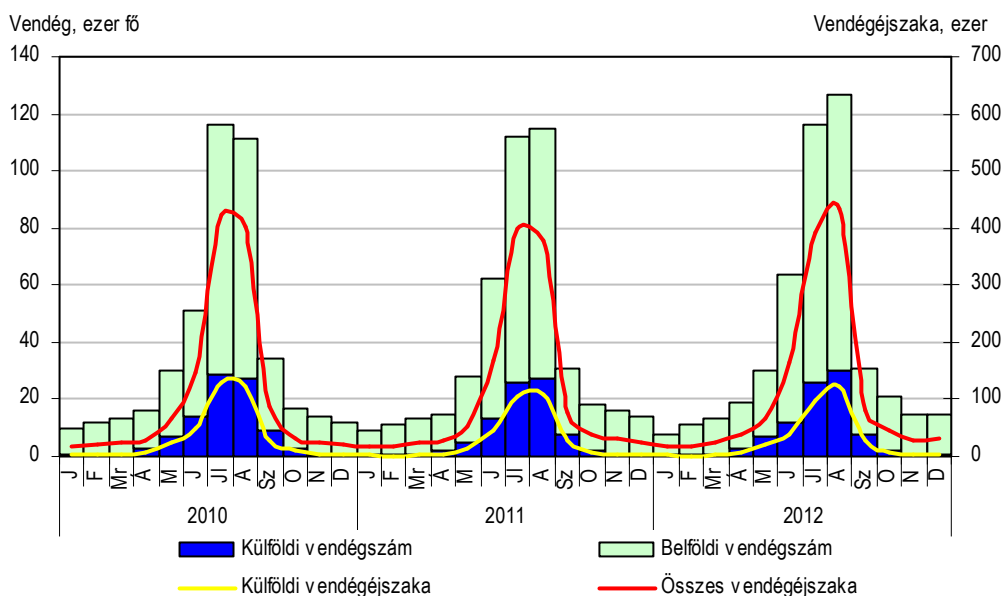
9. ábra

A vendégek és vendégéjszakák számának változása az előző évhez képest, 2012

2012-ben Somogyban 473 ezer **vendég** 1341 ezer **éjszakára** foglalt szállást, mely a vendég-éjszakák száma alapján az országos forgalom 6%-át jelentette. A megye szállásai iránti növekvő érdeklődést mutatja, hogy 6%-kal több vendég 7%-kal több éjszakát töltött el itt. A két mutató közel azonos arányú növekedésének eredményeképpen az **átlagos tartózkodási idő** – 2,8 éjszaka – nem változott a 2011. évhez képest.

10. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma, 2010-2012

Az országos vendégforgalmi adatok is javulásról tanúskodnak. 2012-ben a vendégek száma 4, a vendégéjszakáké pedig 5%-kal haladta meg a bázis időszakban regisztráltakét, melynek következtében az átlagos tartózkodási idő változatlanul 2,6 éjszaka maradt.

A megye kereskedelmi szálláshelyein az előző évekhez hasonlóan 2012-ben is a **belföldi vendégek** dominanciája érvényesült, arányuk az összes látogatón belül 80%-ot tett ki. A 378 ezer fős hazai vendégkör 1005 ezer **vendégéjszakát** töltött el Somogyban, 7%-kal többet, mint egy évvel korábban. (Országosan ugyanekkor a belföldi és külföldi vendégek fele-fele arányban voltak jelen és a belföldiek száma fél százalékos csökkenést, míg az általuk eltöltött vendégéjszakák száma mindössze egy százalékos emelkedést mutatott.)

2012-ben az előző évhez mérten 6%-kal több, 94 ezer **külföldi vendég** 4%-kal több **vendégéjszakára** foglalt szállást a megyében. (Országosan ugyanekkor a vendégszám 8, a vendégéjszaka szám pedig 9%-kal nőtt.) A külföldi vendégek zöme – közel kilenctizede – az Európai Unió tagállamaiból érkezett. Bár a turisták közel harmada továbbra is Németországból látogatott el Somogy megyébe, körükben mind a vendégek, mind a vendégéjszakák számában csökkenés történt az előző évhez képest, az előbbi sorrendben 5 illetve 3%-os. Mivel a vendégéjszakák számának visszaesése nem érte el a vendégszám csökkenés mértékét, ezért az **átlagos tartózkodási idő** 2%-kal növekedett. A megye második legjelentősebb küldő országa Ausztria, ahonnan 2012-ben 45%-kal több vendég 57%-kal több éjszakára érkezett Somogyba, így 2011-hez képest átlagosan 8%-kal többet időzött egy-egy látogató a megyében. Jelentős számban érkeztek még vendégek Lengyelországból (8,5 ezer), Csehországból (6,5 ezer), Hollandiából és Szlovákiából (4,5–4,5 ezer).

A Somogyba érkező összes vendég közel hattizede **szállodában** szállt meg, ahol az előző évhez képest 13%-kal több vendégéjszakát töltött el. A szállodákon belül a legnagyobb kereslet a három és négy csillaggal rendelkezők szolgáltatásai iránt nyilvánult meg, előbbieket a vendégek 42, utóbbiakat 44%-a vette igénybe. A népszerűtlenebb kétcsillagos hotelek és a

panziók egyaránt egynegyedest forgalomcsökkenést szenvedtek el, míg az **egyéb szállástípusba** sorolt egységek – az üdülőházak kivételével – élénkületet regisztráltak.

A 2012. évben a megye szálláshelyei átlagosan 32%-os szoba- és 22%-os férőhely kihasználtsággal üzemeltek, melyek 2011-hez képest egy, illetve 4%-kal bizonyultak nagyobbak. A hotelszobák foglaltsága átlagosan 33%-os, osztályba sorolás szerint a négycsillagosokban átlag feletti, 40%-os volt. Ugyancsak ez a szállodátípus tudta egy év alatt a legnagyobb javulást (12%-ot) elérni a szobák lekötöttsége terén is.

Somogy megye kereskedelmi szálláshelyeinek 2012. évi **bruttó árbevétele** meghaladta a 10 milliárd forintot, ami országos átlagon (7%) felüli, 8%-os bővülést jelentett az egy évvel korábbihoz képest. Az összes bevétel 60%-a szállásdíjból származott, értéke 14%-kal múlta felül a 2011. évit. A bruttó árbevétel másik jelentős részét (28%-át) a vendéglátásból származó bevétel adta, értékben 7%-kal meghaladva a 2011. évben regisztráltat.

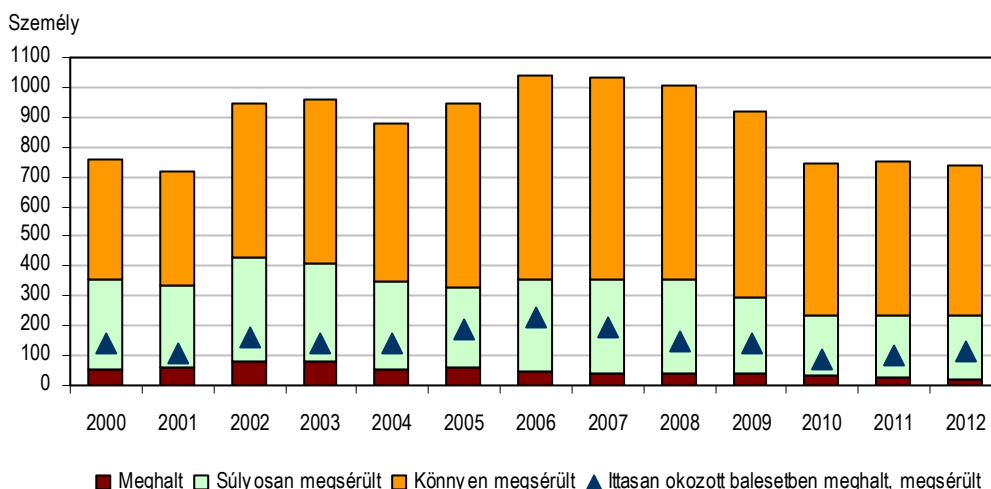
A béren kívüli juttatások eszközeként működő Széchenyi Pihenőkártya folyamatosan átvette az üdülési csekk szerepét. Míg üdülési csekkkel történő fizetés kapcsán 156 millió forintos forgalmat realizáltak 2012-ben a megye kereskedelmi szálláshelyei, addig SZÉP kártyával közel 848 millió forint értékben fizettek a szállásokon. Az év során több módosítás is történt a kártya kibocsátásának és felhasználásának szabályairól szóló kormányrendeletben, melyek közül egyik legfontosabb változásként említhető, hogy a szabadidő alszámla felhasználási körét igencsak kibővítették. Félő volt, hogy az év végéig fel nem használt 2011-es kártyafeltöltések lejárnak, és bent ragadnak a rendszerben, ezért december utolsó napjaiban a kormány úgy döntött, hogy a SZÉP kártya kibocsátását követő második naptári év május 31-ig meghosszabbítja a munkavállalók számára az elektronikus utalványok beváltási határidejét.

Közúti közlekedési balesetek

2012-ben Somogy megye közútjain 533 **személyes közlekedési baleset** történt, 8,1%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. (Országos átlagban ennél szerényebb mértékű, 4,1%-os mérséklődés következett be.) A közúti szerencsétlenségek kimenetelét tekintve különösen a súlyos és halálos esetek mutattak jelentős csökkenést az elmúlt években. 2012-ben Somogyban a súlyos sérüléssel járó balesetek száma 7,7%-kal, 180 esetre fogyatkozott az előző évhez képest, míg a halálos tragédiák száma (17) 23%-kal csökkent. A könnyű sérüléssel 336 eset 7,4%-os visszaesést jelez az egy évvel korábbi állapothoz képest.

11. ábra

A balesetet szenvedett személyek számának alakulása

A balesetekben a bázisidőszakhoz képest 17 fővel (2,3%-kal) kevesebben, 736-an **sérültek meg**, közülük 503-an könnyű, 212-en súlyos és 21-en halálos sérülést szenvedtek. (Ugyanakkor országosan 5,9%-kal csökkent a balesetet szenvedett személyek száma.) Figyelemre méltó az elmúlt évek csökkenő tendenciája, öt év alatt 29%-kal esett vissza a sérültek száma a megyében. A kedvező változásban nagy szerepe volt a rendőrség közlekedésbiztonsági akcióinak, valamint az azok során kirótt, évről-évre emelkedő büntetési összegeknek, továbbá a gépjárművek növekvő biztonságának is.

A balesetek tényezői között az **ittasságot** a megelőző évinél eggyel kevesebb alkalommal, 91 esetben mutatták ki, ez az összes baleset 17%-át érintette. (Az ország átlagában jóval alacsonyabb, 11%-os volt ez az arány.) Az alkoholos befolyásoltság állapotában közlekedők 113 személy sérülését okozták Somogy megyében.

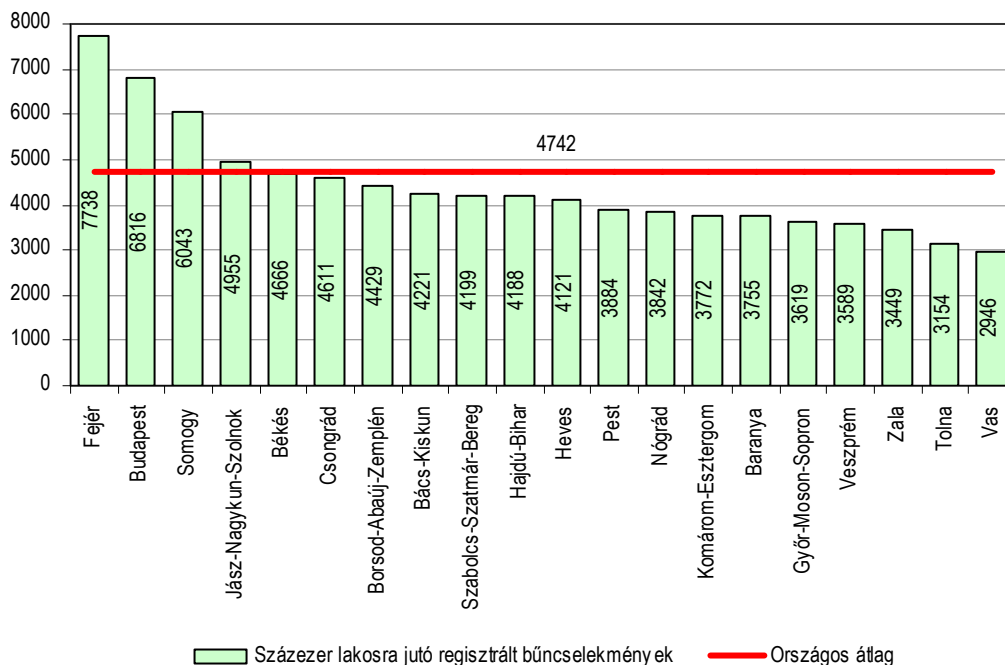
A baleseteket **előidéző okoknál** 94%-ban a járművezetők hibáját – azon belül leggyakrabban a sebesség nem megfelelő megválasztását – állapították meg, míg gyalogosok 3,8%-ban voltak vétkesek. Az utasok, a pálya és a jármű műszaki hibáit az összes eset 2,6%-ánál jegyezték fel a vizsgálatot folytató rendőrök.

Bűncselekmények

2012-ben 19 086 **bűncselekményt** regisztráltak Somogy megyében, 0,2%-kal (42 esettel) többet, mint a megelőző évben. A bűneseteket a megye népességére vetítve 6043 cselekmény jutott százezer lakosra. Ezzel a kiemelkedően magas mutatóval Somogy a harmadik helyet foglalta el az országos rangsorban Fejér megye és Budapest mögött. A Dél-Dunántúl másik két megyéje sokkal kedvezőbb arányszámmal rendelkezett, Baranya a 15., Tolna a 19. volt a listán. Az ország átlagában 4,6%-os növekedés történt a bűncselekmények számát tekintve, míg százezer lakosra 4742 eset jutott.

12. ábra

Százezer lakosra jutó bűncselekmények száma megyénként, 2012

A bűncselekmények **Btk. fejezetek szerinti** osztályozása alapján a két legnagyobb csoportot a vagyon elleni és a közrend elleni esetek tették ki. Előbbi 50%-os aránnyal (9533 esettel), utóbbi 33%-kal (6303 esettel) szerepelt a kimutatásokban. A gazdasági 6, a személy elleni 5, a

közlekedési 3, a házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni 2, az államigazgatás, az igazságszolgáltatás és a közélet tisztasága elleni bűnesetek 1%-os részt képviseltek az összes cselekmény között. A bázisidőszakhoz képest a vagyon elleni eseteknél 6,8%-os csökkenés, míg a második legnagyobb csoportnál, a közrend elleni kategóriánál 9,4%-os emelkedés mutatkozott.

Miközben a bűncselekmények 2012. évi száma lényegében megegyezett a bázisidőszakkal, a **bűnelkövetők** száma 13%-kal csökkent. A 3291 somogyi lakóhellyel rendelkező regisztrált elkövető 84%-a férfi volt. Korcsoport szerint az összes bűnelkövető 12%-a a 14–17 évesek (fiatalkorúak), míg 22%-a a 18–24 évesek (fiatal felnőttek) közé tartozott. A megye százezer lakosára 1042 bűnelkövető jutott, mellyel az országos rangsorban a 10. volt Somogy. A régióban a további két megye kedvezőtlenebb arányszámmal rendelkezett, Baranya az 5., Tolna a 6. pozíciót foglalta el a listán. Országosan összesen 11%-os csökkenés történt egy év alatt a regisztrált bűnelkövetők számában, százezer lakosra 1007 elkövető jutott.

A regisztrált bűncselekményeknél **sértett** természetes személyek számában az egy évvel korábbi értékhez viszonyítva 1,6%-os növekedés következett be, 11 146 főt jegyeztek fel Somogy megyében. Szervezetek sérelmét 1187 esetben állapították meg. Az ismert sértettek között mintegy kétharmad részben szerepeltek férfiak, valamint 7%-ban külföldi állampolgárok. A bűncselekményt elszenvedők között a tizennégy év alattiak 1,2%-os, a fiatalkorúak (14–17 évesek) 3,5%-os, míg a 60 éves és idősebbek 23%-os arányt képviseltek.

Az összes nyomozó hatóság 20 204 nyomozást zárt le az év során a megyében, melynek 31,8%-a volt eredményes. Ezzel a teljesítménnyel Somogy a 17. helyen állt a megyék között. Tolnában és Baranyában is sikeresebbek voltak a hatóságok, e megyék a 7. illetve a 13. helyet foglalták el a rangsorban. Az ország egészére 39,4-es **nyomozáseredményességi mutatót** számítottak.

Somogy megyében a 2012. évi bűncselekményekkel 3277 millió forint **kárt okoztak** az elkövetők, mely összeg 16%-os mérséklődést mutat a bázisidőszakhoz képest. A károk megtérülésére utaló kárbiztosítási mutató mindössze 5%-os volt. A károk 83%-át vagyon elleni, míg 17%-át gazdasági bűnesetekkel idézték elő.

További információk, adatok (linkek):

[Részletes megyei adatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: dr. Horváth József

További információ: Németh Tibor

Telefon: (+36-82) 510-384, tibor.nemeth@ksh.hu

[Információs szolgálat](#), telefon: (+36-82) 510-384